

νάχα σὶ στενά κεφάλια. Καὶ τότες τὸ παζαρλίκι, ἢ γίνεται ὅπως θέλει ὁπραματευτής, ἢ χαλᾷ καὶ δὲ γίνεται.

Βρίσκονται ὅμως καὶ ἀγοραστάδες πολλοί, ἀπὸ μέρη εἰς μέρη γίνονται πιδ πολλοί, πού γνωρίζουν τὴν ἀξία τῆς καθ' ὅπραματειας καλῆτερα ἀπὸ τὸνπραματευτή. Καὶ τότες τὸ παζαρλίκι γίνεται κατὰ τὴν ξυπνάδα πού ἔχουν ἀγοραστής καὶ πωλητής. Γυρεύει ὁ ἀγοραστής ἕνα τακίμι τοῦ τσιγάρου, καὶ ὁ πωλητής βγάζει ἕνα κίτρινο πλουμισμένο, καὶ τοῦ λέγει πὼς εἶναι τὸ καλῆτερο κεχρημπάρι, πολὺ παλιό, γιατί γνωρίζει αὐτὸς πὼς ἐμεῖς εἴμαστε ξελωλαμένοι μετὰ τὰ παλιά καὶ μετὰ τὰ περασμένα, λησμονώντας πὼς ὁ Θεὸς μᾶς ἔδωσε τὰ μάτια ἀπὸ μπρὸς καὶ ὄχι ἀπὸ πίσω. Γυρεύει λοιπὸν 100 γρόσια. Ὁ ἀγοραστής ὅμως πού εἶναι πιδ μᾶστορας ἀπὸ τὸν πωλητή γνωρίζει πὼς δὲν εἶναι παλιό κεχρημπάρι, καθὼς λέγει ὁπραματευτής, ἀλλὰ καμωμένο ἀπὸ κάτι ψεύτικο μίγμα καὶ τοῦ δίνει μονάχα 10 γρόσια. Ὁ ἄλλος φωνάζει, κάνει πὼς θυμώνει, καὶ ἴσως θυμώνει καὶ μετὰ σωστά του, γιατί πολλές φορές καὶ αὐτὸς γελιέται στὴν ἀγορὰ τῆςπραματειας του, γνωρίζει ὅμως καὶ τὴν τιμὴ πού γύρεψε πὼς εἶναι παραπάνω, καὶ ἀρχινᾷ νὰ κατεβαίη εἰς τὰ 90, 80, 70, 60, 50, 40, 30, καὶ στέκει. Ἀλλὰ καὶ ὁ ἀγοραστής γνωρίζει πὼς τὰ 10 γρόσια εἶναι λίγα, καὶ σιγὰ σιγὰ ἀνεβαίνει καὶ αὐτὸς ὡς ἐκεῖ πού προέπει, δηλ. στὴνπραγματικὴ ἀξία, 15-20 γρόσια, καὶ ἵπειδὴ τὸ θέλει τὸ τακίμι τοῦ τσιγάρου, ἀδιάφορο ἂ θὰ εἶναι ἀληθινὸ κεχρημπάρι, γιὰ νὰ μὴ λερώνουν τὰ χέρια του μετὰ τὸ τσιγάρου, τὰ κάμνει 25 γρόσια καὶ τὸ παζαρλίκι τελειώνει.

Ὁ μύθος δηλοῖ :

Ἄν οἱ σαχλοῖ, οἱ σκολαστικοὶ καθαρευοσιάνοι, εἶχαν τὴ μισθὴ τὴν ξυπνάδα, καὶ τὴν ἀπομονὴ τοῦ στερνουπραματευτή, τὸ παζαρλίκι θὰ εἴταν τελειωμένο καὶ θᾶλειπαν οἱ καθγάδες. Ἀλλὰ καὶ οἱ μαλλιανοὶ πρέπει νὰ φανοῦν ἔξυπνοι ἅν τὸ στερνὸ τὸν ἀγοραστή καὶ νὰ εἶναι βέβαιοι πὼς ὅλοι θὰ μαλλιάσσουνε σὶ λίγον καιρό. Καὶ θαρρῶ σιγὰ σιγὰ αὐτοῦ θὰ κατασταλάξουν τὰ πράματα. Τότες καὶ αὐτοὶ οἱ θρησικοὶ καθαρευοσιάνοι χωρὶς νὰ τὸ θέλουνε θὰ πιάσουν τὴ μαλλιανὴ τὴ γλώσσα πού δὲν καταδέχονται τώρα νὰ τὴ γράφουν.

Μυτιλήρη

ΓΕΡΑΓΩΤΗΣ

Σημ. τοῦ «Νουμᾶ». Ὁ καλὸς μας ὁ φίλος ὁ Γεραγώτης ἔχει σὶ ὅλα δίκιο, ἔξω ἕνα : Τὸ κεχρημπάρι πού γυρεύουνε νὰ μᾶς περάσουν οἱ καθαρευοσιάνοι εἶναι γιὰ πέταμα, καὶ προτιμοῦμε νὰ πίνουμε τὸν καπνὸ μας κρατώντας τὸ τσιγάρου μετὰ τὰ δάχτυλα, ὅπως κάμνουνε μιλλιούνια φουμαδόροι. Ὅταν τὸ ζήτημα εἶναι ἀλήθεια ἢ ψέμα, παζαρλίκια δὲ χωροῦνε.

τὴν ἀγάπη τῆς Ὀλίας ἀπὸ τὴν ἀγάπη πού τῆς εἶχε ὁ Ἀντρέας. Τὸ ἔξυπνο τὸ παιδί τῶνοιωθε δὲ καὶ ἀπὸ τὸ φέριμο καὶ ἀπὸ τὸ ὕφος τοῦ Ἀντρέα καὶ ἀπὸ τὰ μάτια του, πὼς τὸ αἰσθημὰ του δὲν ἐμοιάζε μ' ἄλλο κανένα, καὶ ὅταν ἀπαντοῦσε σὺς λατρεῖβου στὸ σ' ἀγαπᾷ, πού τῆς εἶπε, τὸ λατρεῖβου τῆς σήμαινε λατρεῖβα καθαφτό, ἀφοῦ τί νὰ τοῦ ἀνταποδώσῃ, γιὰ τὴν ἀγάπη του ἐκεῖνου, ὅξω ἀπὸ τὴ λατρεῖβα τὴ δικτῆς, λατρεῖβα γιὰ θεὸ, λατρεῖβα πού δὲ χρειάζε-ται καὶ λόγια ; Λοιπὸν ἢ ἀπλή τῆς καὶ πολὺπλοκη καρδιά τῆς ἔβρισκε τὸν τρόπο καὶ νὰ τὸν ἀγαπᾷ καὶ νὰ μὴν ντρέπεται γιὰ τὴν ἀγάπη, νὰ μὴν τὴ φοβᾷται ἅν τὸν Ἀντρέα.

Πιδ θεόγλυκο καὶ ἀπὸ τὸ περσινὸ πέρασε τὸ καλοκαίρι γιὰ τὴν Κατινούλα. Ἡ Κατινούλα εἴτανε φτυχισμένη, ὅπως τῆς ἄρεζε καὶ νὰ τὸ λέη. Τῶνοιρό τῆς, ἀκόμη καὶ ἀπὸ τὸ Μπ..., νὰ δῆ, νὰ δῆ στὸ τέλος καὶ τὴ Μοιρίτα, τὸ ἀγγελοῦδι. Δὲν τὸ μολογούσε, πρόσμενε ὅμως, ἔλπιζε κάποτες νὰ τῆς τῆνέ φέρῃ ὁ Ἀντρέας ξαφνικὰ στὴν Κλινική, νὰ χαρῆ τὸ πρόσωπό τῆς, προτοῦ πεθάνῃ, ἅν ἔπρεπε νὰ πεθάνῃ μακριὰ τῆς. Τώρα ζοῦσε καὶ τὴν ἔβλεπε. Παράδει-

ΣΤΑ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΑ

(Σημειώματα ταξιδιώτη)

Σύρα Ἰούλιος.....1906.

Ὅσο καὶ ἅν ἐγέρασε ἡ πρωτεύουσα τῶν Κυκλάδων, ἔχει ἀκόμα ἀρκετὴ ζωὴ γιὰ νὰ μὴ χάσῃ τὴ θέση τῆς ἀπὸ ἐμπορικὴ ὑποπρωτεύουσα τῆς Ἑλλάδας. Ὁ ταρσανᾶς καὶ τὰ μεγάλα γαμπακαριά τῆς, τὰ ὑφαντουργεῖα τῆς, οἱ ἀτμόμυλοι τῆς, τὰ νηματοουργεῖα τῆς, τὰ μεγάλα ἐμπορικὰ τῆς καταστήματα, οἱ ἐμπορικὸι ταξιδιωτῆς τῆς, τὸ ἡλεκτρικὸ φῶς, ἡ πλακοστρωμένη πλατεῖα τῆς, μετὰ τὸ μεγαλόπρεπο ἀγαλμα τοῦ Μιαούλη, ἡ καλὴ φιλαρμονικὴ τῆς, οἱ μορφοπλασμένες γυναῖκες τῆς, οἱ πλούσιες ἰνδουμασίες τους, τὰ φρού-φρού τῶν μεταξωτῶν μεσοφοριῶν τους, τὰ πλούσια ἐξοχικὰ τῆς σπιτία, τὸ καζινο τῆς, ὀνομαστὸ γιὰ τὸ δυνατό παιγνίδι του, τὸ θέατρό τῆς, πού ποτὲ τὸ χειμῶνα δὲν παύει, οἱ μεγάλοι κεφαλαιοῦχοι τῆς, πού βοηθᾶνε καὶ τὴν ἐμπορικὴ ἀγορὰ τῆς Ἀθήνας καὶ τοῦ Περαιᾶ, προεξοφλώντας τὰ γραμματῖα τῆς, τὰ σφυρίγματα τῶν ἐργουστασιῶν καὶ τῶν βαποριῶν πού πᾶνε καὶ ἔρχονται κάθε μέρη, οἱ ἐφοπιστῆς τῆς, οἱμπολατοῦδες τῆς, ἡ ἀκρίβεια τῆς ζωῆς κλπ. κάνουν τὸν ξένο νὰ βρῖσκη πὼς ἔχει ἀρκετὸ ἀκόμα θυμὸ ἢ ὁμορφὴ καὶ προκλητικὴ γεράντισσα καὶ πὼς δὲν ἐξέπεσε καὶ τόσο ἡ παλαιὰ ἐμπορικὴ βασίλισσα τῆς Ἑλλάδας καὶ τῆς Ἀνατολῆς.

Εἶναι ἀλήθεια πὼς οἱ Συριοὶ παραπονιούνται ἀπ' τὴ σημερινὴ κατὰσταση καὶ λένε πὼς δὲν ἔχουν τὰ παλιά μεγάλα κέρδη. Ἀλλ' αὐτὰ λιγότεψαν ὄχι μονάχα γιὰ τὸ Περαιᾶς καὶ ἡ Ἀθήνα ἱπῆραν τὴ μεγαλειότερη ἐμπορικὴ τους πελατεῖα, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὸ τελωνεῖα εἶναι σφιχτότερα σήμερα καὶ προσέχουν πιδ πολὺ. Καὶ ὅμως ἡ Σύρα εἶναι ἐμπορικώτερον καὶ πλουσιώτερον ἀπ' τὴν Πάτρα, τὴν Καλαμάτα, τὴν Κέρκυρα, τὸ Βῶλο κλπ. Τὴν κρατοῦν οἱ κεφαλαιοῦχοι τῆς καὶ οἱ μεγάλες προθεσμίες, πού κάνει γιὰ τὴν πληρωμὴ τῶν ἐμπορικῶν γραμμα-

σος. Ἀλήθεια πού ἡ Μοιρίτα τὴν Κατινούλα τῆς τὴν εἶχε γιὰ δέφτερη μάννα. Μὰ καὶ ἡ Κατινούλα τὴ Μοιρίτα γιὰ παιδί τῆς μοναδικό. Τὴ μητρικὴ στοργή, πού δὲν τὴ γνώρισε ἡ Κατινούλα καὶ πού μέσα τῆς σπαρατσοῦσε, ὅπως σὶ κάθε στήθος γυναικῆσιο, τὴν περῆχυνε ὅλη στὴ στοργή τῆς γιὰ τὴ Μοιρίτα. Τὸ ψυχόρητο τοῦ ἀθρώπου ἔχει τόση δύναμη πού ξέρει νὰ σοῦ ἀνοίξῃ δρόμο καὶ κεῖ πού λείπει ὁ δρόμος ὁ φυσικός. Κάτι ὅμως παραπάνω καὶ ἀπὸ στοργὴ μητρικὴ ἔθρεψε στὰ σωθικά τῆς ἡ Κατινούλα γιὰ τὴ Μοιρίτα. Συνέσιμιγε ἡ ὄρφανὴ στὴν ἀγάπη τῆς Μοιρίτας, καὶ τὴν ἀγάπη τῆς γιὰ τὴν Ὀλία καὶ τὴν ἀγάπη τῆς γιὰ τὸν Ἀντρέα, πού τὴν ἔλεγε λατρεῖβα. Ἐτσι ἀπὸ τὸ αἰσθημὰ τῆς τὸ ἀγνὸ γιὰ τὸ παιδί, ἄγνεβε καὶ τᾶλλο τὸ αἰσθημὰ τῆς, ἅν εἶχε δηλαδὴ ἀνάγκη νὰ γνέψῃ, γιατί ποτές τῆς ἢ ἄρρωστη κοπέλλα δὲν τόβαλε κάνε μετὰ τὸ νοῦ τῆς, πὼς αἰσθημὰ τῆς γιὰ ἕναν Ἀντρέα μποροῦσε νὰ μὴν εἶναι ἀγνὸ. Πὼς νὰ τὸ πιστέψῃ ; Μήπως δὲν ἔβλεπε καὶ τὴν Ἄννα, τὴν τωρινὴ τῆς τὴν κυρία, τὴν ἀδρεφὴ τοῦ ἀρέντη, νὰ παρακινῆ κιόλας τὸν Ἀντρέα νὰ τὴ νοιάζεται τὴ δούλα τὴν πιστή ; Μήπως δὲν τοῦ ἔγραφε στὸ Μπ. ., τοὺς τίςσερεις μῆνες πού κάθησε, πὼς καλὰ, πολὺ καλὰ κάνει, πὼς δίνει τῆς Μοιρίτας σπάνιο παράδειγμα καλοσύνης καὶ πὼς κατόπι θὰ τὸ θυμᾶται ; Μήπως, ἀφότου γυρίσανε στὸ ξοχικό, ἡ Ἄννα δὲν τὴν εἶχε πάντα ἅν κόρη τῆς, δὲν ἀφωσιωνότανε ἀκόμη περισσότερο στὴ γλυτωμένη ; Καὶ μήπως θὰ φρονότανε μαζί τῆς ἡ Ἄννα τόσο γλυκά, μήπως θὰ τὴν ἀγαποῦσε, ἅν ἔβρισκε στὴ διαγωγὴ τῆς τὸ παραμικρὸ πού νὰ σκουνατᾷ ; Ὅχι. Ἐἰγνοιαστὴ καὶ ξέθαβῃ ἀνάβῃ σιγὰ σιγὰ ἡ Κατινούλα.

(ἀκολουθεῖ)

τίων καὶ μετὰ τὰ τόσα κωνόνια πού τῆς ρίχνει ὁ Μωριάς.

*

Ἀπὸ τὴν Κύθνο στὴ Σύρα ἐκάμαμε 5 ὥρες. Ἡ χώρα τῆς Σύρας ἀπ' τὴ θάλασσα φαίνεται σὶ δύο μεγάλες καμπάνες, βαλμένες ἢ μιὰ στὸ πλευρὸ τῆς ἄλλης καὶ σκεπασμένες ἀπ' τὴν κορφὴ ὡς τὸν πάτο μετὰ χρωματισμένα σπίτια, πού πολὺ λιγοστὰ πρασινίζου ἀνάμεσὸ τους δεντρά. Στὴν κορφὴ τῆς μιᾶς καμπάνας εἶναι μιὰ φράγκικὴ ἐκκλησιὰ καὶ στὴν κορφὴ τῆς ἄλλης μιὰ ἑλληνικὴ. Πλατὺς δρόμος μισσαγκαλιάζει τὸ λιμάνι, καὶ στὸ πλευρὸ του πού εἶναι κατὰ τὴν πόλη, βρίσκονται τὰ περισσότερα καφενεῖα, ξενοδοχεῖα, χασάπικα, ψαρράδικα, μανάβικα, τὸ τελωνεῖο καὶ πολλὰ μαγαζεῖα, ἐνῶ στὴν ἄλλη μεριά του δένουν τίς βάρκες καὶ τὰ μικρὰ πλοῖα. Γιὰ τοῦτο ὁ παρχθαλάσσιος δρόμος τῆς Σύρας, δὲν εἶναι καθχρός, οὔτε χρησιμεῖ γιὰ περίπατο, καθὼς ἡ στρατὰ μαρίνα στὴ Ζάκυθο καὶ τὰ καὶ στὸ Βῶλο. Γιὰ περίπατο οἱ Συριοὶ ἔχουν τὴν πλατεῖα τοῦ Μιαούλη καὶ τὰ βαπόρια, παραθαλάσσιο δρόμο, πού ἔχει σὶ πολλὰ μέρη ὁμορφὴ θέα, ἀλλὰ δὲν ξέρω γιὰ τὸ ἔδωκαν τέτοιο ὄνομα. Οἱ δρόμοι στὸ χαμηλότερον μέρος εἶναι ἴσως, καθαροὶ, πλακοστρωμένοι καὶ πλατιοί, ἀλλ' ὅσο ἀναβήνουμε στὴν πόλη εἶναι στενοὶ καὶ ἀκαθαροὶ. Ἐχει ὅμως καὶ δρόμους μετὰ σκαλοπάτια.

*

Ἡ Σύρα εἶναι σήμερα πρωτεύουσα τοῦ νομοῦ τῶν Κυκλάδων. Κυκλάδες στὴν ἀρχαιότητα λεγότανε ἡ Ἄντρο, Μύκωνο, Σίφνο, Σέριφο, Νάξο, Σύρα, Πάρο, Κύθνο, Τζιά καὶ Γιάρο, τὰ σημερινὰ Γιούρα, γιὰ τ' εἶχανε θρησκευτικὸ καὶ πολιτικὸ κέντρο τὴ Δῆλο καὶ σχηματίζανε ἕνα κύκλο γύρω ἀπὸ αὐτὴ. Σήμερα ἡ Δῆλο εἶναι ἔρημη καὶ ἀκατοίκητη καὶ οἱ Κυκλάδες στρέφονται γύρω ἀπ' τὴ Σύρα, πού εἶναι τὸ πολιτικὸ καὶ ἐμπορικὸ τους κέντρο. Ἀλλὰ στὸ νομὸ τῶν Κυκλάδων ἀνήκουν καὶ ἄλλα νησιά, ἡ Μῆλο, Κίμωλο, Φολέγαντρο, Σίκινο, Σαντορίνη, Νιό, Ἄμοργό καὶ Ἀνάφη, καὶ τὰ νησιά αὐτὰ μετὰ τίς παλιὰς Κυκλάδες ἀκολούθησε ἀπ' τὴ Βυζαντινὴ ἐποχὴ νὰ λέγονται δωδεκάνησος, γιὰ τὴ τότε δώδεκα ἀπ' τὰ νησιά αὐτὰ, μετὰ πρωτεύουσα τὴ Ρόδο, εἶχαν ἀποτελέσει μιὰ ἐπαρχία. Καὶ τὸ ὄνομα αὐτὸ τὸ διατηρήσανε τὸ μεσαιῶνα καὶ σήμερα.

*

Οἱ ἀρχαῖοι τὴν ἔλεγαν Σύρον καὶ τὴν ἐγνώριζαν ἀπ' τὰ χρόνια τοῦ Ὀμηροῦ ἀκόμα καὶ γέννησε τὸ φιλόσοφο Φερεκῆδη, τὸ δασκαλο τοῦ Πυθαγόρα. Τοῦ Φερεκῆδη δασκάλοι εἶχανε γίνει οἱ Φοίνικες, πού φαίνεται πὼς μένανε πολὺν καιρὸ ἔδω.

Ἡ Σύρα, μαζί μετὰ τᾶλλα δωδεκάνησος, ὑποτάχτηκε στοὺς Πέρσηδες, στοὺς Ἀθηναίους, στοὺς Μακεδόνες, στοὺς Ρωμαίους, στοὺς Βυζαντινοὺς αὐτοκράτορας, στοὺς δούκες τῆς Νάξος καὶ τελευταῖα στοὺς Τούρκους. Ἐπὶ τῶν Τούρκων εἶχανε καταφύγει στὴ Σύρα πολλὲς φράγκικες αἰκογένειες, διωγμένες ἀπ' τὰ γειτονικὰ νησιά καὶ μετὰ τὸν καιρὸ κατοικήθηκε τὸ νησί ἀπὸ περισσότερους καθολικοὺς παρὰ ὀρθόδοξους, ἀλλὰ στοὺς μιχτοὺς γάμους πού κάνανε, ὅλα τὰ παιδιὰ γινόντανε καθολικὰ, ἐνῶ στὴ Νάξο τ' ἀγῶρια ἀκολουθοῦσαν τὴ θρησκεία τοῦ πατέρα καὶ τὰ κορίτσια τῆς μητέρας.

Οἱ καθολικοὶ εἶχανε τότε ἀρχιεπίσκοπο καὶ τὸν διορίζε ἡ Ρωμαϊκὴ αὐλὴ καὶ ἔλαβε τὸ νησί στὴν προστασία τῆς ἡ Γαλλίας, ἀπ' τὸν καιρὸ τοῦ Λουδοβίκου ΙΙ'. Καὶ ἡ προστασία αὐτὴ ἀπλώθηκε ὕστερα σὶ ὅλους τοὺς δωδεκανησίτες καὶ διάρκεσε ὡς τὴ Μεγάλὴ Ἐπανάσταση, πού οἱ Ρωμιοὶ φεύγοντας τὴν καταστροφὴ τῶν Τούρκων, εὑρίσκαν καταφύγιο στὸν

καθολικό τῆς Σύρας ἐπίσκοπο, καὶ πολλοὶ Χιώτες, Ψαριανοί, Ὑδραῖοι καὶ Μωραῖτες καταφύγανε ἐκεῖ.

Ἡ Σύρα στὰ χρόνια ἐκεῖνα εἶταν κατοικημένη μονάχα στὴν κορφή τοῦ βουνοῦ, ἀλλὰ μετὰ τὴν ἐπανάσταση, κατέβηκε κάτω ὡς τὴ θάλασσα. Καὶ στὸ ψηλότερο μέρος—παλαιὰ Σύρα—ἔμειναν οἱ καθολικοί, ἐνῶ στὸ χαμηλότερο—Ἐρμούπολις—οἱ ὀρθόδοξοι.

ΚΩΣΤΑΝΤΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΝΟΥ

Υ. Γ. Ὀκτώβριος 1906.

Σὰν ἐγύρισα στὴ Σύρα, δὲν ξαναεἶδα τοὺς μπαξατσῆδες, ἐχάθησαν. Ἡ νέα ἀτυνομία τοὺς κατέργησε, ἀλλὰ τί εἶναι μπαξατσῆδες; Μιὰ ὀλόκληρη τάξη ἀνθρώπων ποὺ ἀποζοῦνε ἀπ' τὸ ἐξῆς ἐπάγγελμα: νὰ ἀγοράζουν τὰ καλλήτερα τῆς ἀγορᾶς τρόφιμα, ψάρια, κυνήγι, γλυκίσματα, κρέας, κρεμμύδια, ψωμί, λουκάνικα, διαφορετικὸ ὁ καθὲς μπαξατσήσ εἶδος καὶ νὰ τὸ παίζουνε στὰ μπαζαλῆα. Κ' οἱ συνειθισμένοι στὰ εὐκόλα κέρδη Συριοὶ μ' εὐχαρίστησάν τους παίζανε. Καὶ ἡ παίρνεκε μὲ λίγες δεκάρες τὸ ψώνιο τῆς ἡμέρας, ἢ χάνανε ὅ,τι εἶχανε γιὰ τὸ ψώνιο κρατήσαι, κ' ἐμένανε μὲ ἀδειανὸ στομάχι.

Μὲ τὴν κατάργηση τῶν μπαξατσῆδων εἶδανε οἱ Συριοὶ κ' ἐκλεχτὰ στὴν ἀγορὰ τοὺς τρόφιμα.

Κ. Ἀναστασινοῦ

Ἡ Κοινή Γνώμη

Ἡ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ ΜΑΣ

Φίλε «Νουμῶ»,

Ἡ δίκη τοῦ Χατζδεν—Μόλτικε καὶ ὁ θρίαμβος τῆς Γερμανικῆς Δικαιοσύνης, ποὺ μὲ τὸ βαρὺ τῆς χέρι χτύπησε ἔτσι ἀλύπητα τόσο ψηλά κεφάλια, ἐφερε ὡς εἶτανε ἐπόμενον στὰ στόματα ὄλων μας, δὲν ξέρω γιατί, τίς συνειθισμένες μεμφιμορίες γιὰ τὴ δική μας τὴ Δικαιοσύνη καὶ ἀκούστηκαν πάλι τὰ αἰώνια λόγια αἰδῶ στὴν Ἑλλάδα μόνο οἱ φτωχοὶ καταδικάζονται. αὐτὰ τὰ λόγια δὲν μποροῦν νὰ δείχνουν τίποτε ἄλλο παρὰ τὴν ἄλλειψη τῆς ἐμπιστοσύνης ποὺ ἔπρεπε νὰ ἔχη ὁ κόσμος μας στὴ δικαιοσύνη τῆς πατρίδας του, ἀλλ' ὅλοι ὅμως φωνάζουμε καὶ ἀπ' τὴ μιὰ μεριά πὼς ἡ δικαιοσύνη μας προσπαθεῖ ὅσο μπορεῖ νὰ σταθῇ ψηλά, ἀλλ' ὅλοι μας πάλι ὁμολογοῦμε καὶ ἀπ' τὴν ἄλλη μεριά, πὼς οἱ διάφοροι ἐπηρεασμοί, εἴτε ἐκ μέρους τοῦ φοβεροῦ τέρατος τῆς Πολιτικῆς, εἴτε ἐκ μέρους τῶν διαφόρων Μανιὰκῶν (ποὺ τέτοιοι εἶναι ἀπειροὶ δυστυχῶς στὸν τόπο μας), ποτὲ δὲν μποροῦν νὰ λείψουν ἀπ' αὐτὴν. Καὶ ἐρχεται ἀμέσως ἡ ἐρώτηση σὲ καθὲς ἓνα ποὺ πονεῖ τὸν τόπο του καὶ σκέφτεται λίγο βαθύτερα: «Ποῖα εἶναι τὰ αἰτία ποὺ ἀναγκάζει ἔστω καὶ λίγοὺς δικαστὲς νὰ ἐπηρεάζονται (ποιοὶ εἶναι αὐτοί; ἐγὼ δὲν τοὺς ξέρω) ἀπ' τὰ δυὶ τέρατα ποὺ ἀναφερα παρὰ πάνω;

Μὰ ὅπως ἡ ἐρώτηση εἶναι πολὺ ἀπλή, ἔτσι εἶναι κ' ἡ ἀπάντησή της πολὺ εὐκόλη.

«Δὲν ὑπάρχουνε χαραχτῆρες».

Γιατί δὲν ὑπάρχουνε χαραχτῆρες; Γιατί δὲν ἐπάρχουνε σκολεῖα.

Μὰ σκολεῖα ὑπάρχουν τόσα καὶ τόσα.

Ναί, ὑπάρχουν, μὰ ἐγὼ δὲ θέλω σκολεῖα σὰν τὰ σημερινά, ποὺ διδάσκονται μόνο ἡ ἐξωφρενικὴ ἀποστήθιση τῆς καθαρῆς ἐξήγησης, ἀλλὰ θέλω σκολεῖα

ποὺ εὐθὺς ὡς πάει τὸ παιδί μέσα σ' αὐτὸ καὶ ἔως ὅτου θὰ τελειώσῃ καὶ λίγο λίγο θ' ἀρχίσῃ νὰ μαθαίνει ἀπ' τὰ πρῶτα μαθήματα πὼς πρέπει νὰ σέβεται τὸν ἑαυτό του καὶ ἄρα τὸ μάθη αὐτὸ καλὰ, δὲν μπορεῖ, παρὰ κατὰ φυσικὴ συνέπειαν, θὰ μάθῃ νὰ σέβεται καὶ τοὺς ἄλλους. Ἐἰ τότε τὸ παιδί ποὺ θὰ εἶναι πια νέος ἐγείνη χαραχτῆρας. —Κι' αὐτόνε ἀς τὸν βλεπῇ ἡ πολιτεία ὅπου θέλει: στὴ Δικαιοσύνη, στὰ στρατά, στὴν ὑπάλληλῃ καὶ τότε πρέπει νὰ εἶναι βεβαία πὼς αὐτὸς πάντα θὰ κρατῇ ψηλά τὸ κεφάλι του καὶ δὲ θ' ἀκούῃ τίποτε ἄλλο, ὅταν ὁ φυλοβόλιος βουλευτὴς τὸν στενοχωρεῖ γιὰ νὰ κἀμῃ κάποιον χατῆρη στὸ ψηφοφόρο του καὶ ὅταν κάποιος γνωστός του τὸν παρακαλεῖ γιὰ τὸ ἴδιο πρῶμα, παρὰ θ' ἀκούῃ μόνο τὴ φωνὴ ποὺ θὰ τοῦ λῆθῃ μέσα βιθναῖα ἀπ' τὴν ψυχὴ του «πρέπει νὰ ἐξυπακούηθῃ; νὰ σέβεται τὸν ἑαυτό σου, γιατί μόλις πάψῃς νὰ τὸ κἀνῃς αὐτὸ δὲ θὰ σέβεται καὶ τοὺς ἄλλους»· γιατί τί ἄλλο κἀνεῖ ὁ δικαστὴς καὶ καθὲς ὑπάλληλος, ὅταν δὲν κἀνει ὅ,τι πρέπει, παρὰ πάθει νὰ σέβεται τὴν τιμὴν, τὴν περιουσίαν καὶ τὸσα ἄλλα, κείνων ποὺ ἡ πολιτεία τοὺς στέλνει σ' αὐτόνε νὰ τοὺς προστατέψῃ; Καὶ μ' αὐτόνε τὸν τρόπο τὰ λεγόμενα «στραβόβουλα» ποὺ εὐτυχῶς εἶναι κάμποσα μέσα στὸ δικαστικὸ μας κλάδο (δηλαδὴ κείνοι ποὺ δὲν παίρνουνε ἀπὸ λόγια κ' οὔτε κανεῖς τὰ φαντάζεται ποτὲ πὼς μπορεῖ νὰ πᾶν νὰ τοὺς παρακαλέσῃ γιὰ κάτι) θὰ πληθύνουνε καὶ τότε ποὺ θὰ ἔχουμε Δικαιοσύνη, τότε μόνο θὰ λεγόμενατε Δύναμις = Κράτος μ' ἄλλους λόγους.

Δικηγόρος Β. Γ....

Ὅ,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ

Μιὰ συμβουλὴ θὰ δώσωμε στὰ παιδιά τῆς «Ἠγησῶς», ἐλπίζοντες πάντα πὼς θὰ μᾶς ἀκούσουνε. Νὰ βγάδουνε δηλ. τὸ περιοδικὸ τους μὲ λιγώτερες σελίδες, ἢ τουλάχιστο νὰν τὸ βγάδουνε κάθε δυὸ τρεῖς μῆνες, κ' ὄχι κάθε μῆνα.

— Τὸ λόγο τοὺς τὸν εἶπε ἡ «Ἐστία» τῆς Τετραδῆς καὶ θαρροῦμε δὲν ἔχει ἄδικον. Οἱ στίχοι δὲν εἶναι χρονογραφηματα καὶ εἰδήσεις γιὰ νὰ γιομίζε κανεῖς ἄκοπα τόσες σελίδες τὸ μῆνα.

— Καρὸ εἶχε νὰ μᾶς λιγώσῃ μὲ στίχους τοῦ ὁ φίλος Σταματάκιος Βλαδίσιος. Καὶ νὰ τώρα ποὺ ἐρχεται μὲ τὸ τρίτο φυλλάδιον τῆς «Ἐθνικῆς Ψυχῆς» (ἡ κακομοῖρα ἡ ἐθνικὴ ψυχὴ!) νὰ μᾶς κεραυνοβολήσῃ μὲ φλογερότατους στίχους τοῦ:

«Μηδέποτε, μηδέποτε τὴν πίστιν ἀρνήθητε, μηδέποτε, μηδέποτε τὴν πάντιμον Ἑλλάδα, μηδέποτε, μηδέποτε τὸ αἶσχος μιμηθῆτε, τὸ καταισχύνον τὴν οἰκτρὰν Ψυχαρικὴν ὁμάδα, — αἶσχος καὶ γλώσσης καὶ ψυχῆς καὶ προδοσίαν, ὅχι ἐπὶ τῆς Γῆς τῆς ἱερᾶς δὲν ἐξημελώθη ἄλλη, — αὐτόχρημα ἐκφυλισμός, αὐτόχρημα σαπρία, αὐτόχρημα πνευματικὴ κατὰπτυστος κραϊπάλη!...

Καὶ ὅπου βλέπετε ἐχθρὸν τῆς Πίστεως τῆς θείας καὶ τῆς Πατρίδος τῆς κλεινῆς καὶ τῆς πανσέπτου Γλώσσης ἐκεῖνον θρυμματίζετε διὰ τῆς Ἀληθείας, τῆς πάντοτε περιφανοῦς, τῆς πάντοτε νικώσας!

— Ὑστερ' ἀπὸ τὸ Βλαβᾶκη μιλάει ὁ κ. Χατζηδακίς «Καὶ πάλιν περὶ τῶν Μαλλιαρῶν», ἀπαντώντας Χατζηδακίκα σὲ κάποιον ἄρθρον τοῦ κ. Πάλλης, ποὺ δημοσιεύτηκε πῆρσι στὸ «Νουμᾶ». Ὁ κ. Πάλλης, φυσικά, θὰ τὸν περιποιήσῃ; καὶ τούτῃ τῇ φορᾷ κατάλληλα.

— Οἱ Ἑλληνες σπουδαστὲς τοῦ Παρισίου μᾶς στέλνανε τὴν ἀκόλουθη ἄγγελία: «Ὁ ἐν Παρισίοις Σύνδεσμος τῶν Ἑλλήνων σπουδαστῶν, λαμβάνει τὴν τιμὴν νὰ σᾶς ἀναγγεῖλῃ ὅτι ἱδρυσεν ἰδιαιτέραν τμημα σπονδὴν ἔχον νὰ παρέχῃ πᾶσαν πληροφориαν ἀφορῶσαν τὰς ἐν Παρισίοις σπουδὰς». Τὰ γράμματα πρέπει νὰ στέλνουνται στὸ ἀκόλουθο κατατόπι:

Association des Etudiants Hellènes de Paris. Hotel des Sociétés Savantes, 28, rue Serpente. Paris.

— Τὸ μονόπρακτο δράμα τοῦ Ρήγγα Γκόλφη «Ὁ Γῆ-ταυρος» θὰ παιχθῇ στὸ θέατρο τοῦ κ. Θ. Οἰκονόμου τὸν ἄλλο μῆνα κ' ὕστερα θὰ τυπωθῇ στὸ «Νουμᾶ». Ὁ εἰρηγεῖρας εἶναι τὸ πρῶτο Ρωμαϊκὸ σοσιαλιστικὸ δράμα.

— Ἐισπρόκονουμε ἀπὸ τῆς «Ἀθῆναι» τῆς περασμένης Τρίτης (ἀριθ. 1789, σελ. 2, στήλ. 6) τὰκόλουθα: «Ἀνεγνώσαμεν χθὲς εἰς τὴν συνάδελφον «Ἀκρόπολιν» ἀπόσπασμα ἐνὸς νέου ἔργου, νέου συγγραφέως, τὸ ὅποιον θὰ παιχθῇ εἰς τὸ νέον θέατρον τοῦ κ. Οἰκονόμου. Τὸ ἔργον ἐπιγράφεται «Ἄλυσίδες» καὶ ὁ συγγραφεὺς τοῦ εἶνε νέος, ὅπως γράφει ἡ ἐφημερίς, ὀνομαζόμενος κ. Λογγάρης. Ἀπὸ τὸ ἀπόσπασμα ποὺ ἀνεγνώσαμεν ἐνοήσαμεν ὅτι πρόκειται περὶ κοινοτοπιῶν πολιτικῆς ὕψους τῆς γλώσσης, τὴν ὅποιαν ὄχι ὑποψήφιοι βουλευταὶ, ἀλλ' οὔτε ὑποψήφιοι δῆμιοι εἶνε δυνατόν νὰ ὁμιλήσουν. Ἄν οὕτω ἀρχίσῃ τὰς παραστάσεις τοῦ θέατρον τοῦ τέως σκηνοθέτου τοῦ Βασιλικῆς Θεάτρον, ταχέως θὰ τὸ ἴδωμεν κλειόμενον, ἐκτός ἐν ἑλίαι ἐμμεθεῖς ἀγία τίς ἀλυσίδες».

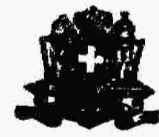
— Ὁ κ. Πιππ εἶναι ὁ φιλολογικὸς ἀρχικοματάρχης τοῦ κ. Βλάχου καὶ γι' αὐτὸ μιλάει μὲ τόση ἀσέβεια γιὰ τὸ θέατρο τοῦ κ. Οἰκονόμου.

Ο ΓΑΙΟΣ

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

κ. Γ. Μ. στὴ Λόντρα. Λάβαμε τὶς συντρομῆς τοῦ 1907 καὶ 1908 καὶ σ' εὐχαριστοῦμε. —κ. Νικ. Στ. τὸ λάβαμε καὶ σ' εὐχαριστοῦμε. Ἄν ἀδίαξαις, πέρασε ἀπὸ τὸ γραφεῖο καμιά μέρα (9—12 τὸ πρῶν καὶ 3—5 τὰπομεσήμερο) νὰ τὰ συζητήσωμε. —κ. Ἄγγελος Βλάχος στὸ Βισ. Θέατρο. Νὰ τί εἶπε ὁ Κάιζερ, καὶ σᾶς τὰ λέμε στὴν καθύπερθεσσα, γιὰ νὰν τὰ νιώσατε. «Σεῖς οἱ καλλιτέχναι, διὰ νὰ εἶσθε ἀληθεῖς καλλιτέχναι, οὔτε πρὸς τὴν κρίσιν τῶν ἀγοραίων πρέπει νὰ προσέχετε, ἀλλ' οὔτε καὶ τοῦ τυπου τὴν ὑποστήριξιν νὰ ἐπιζητήτε. Φρονῶ, ὅτι τὸ Β. Θέατρον, ὡς τὸ σχολεῖον καὶ τὸ Πανεπιστήμιον, δεῖν νὰ ἀποτελῇ, εἰς τὰς χεῖρας τοῦ Ἡγεμονος, ἰσχυρὸν μέσον πρὸς μὲρρωσιν τῶν νέων γενεῶν καὶ προαγωγὴν τῆς ὑψηλοτάτης πνευματικῆς ἀναπτύξεως τῆς προσφιλοῦς ἡμῶν Πατρίδος. Ὁφείλει νὰ συντελῇ εἰς τὴν ἀναπτύξιν τῶν νέων, τὴν μὲρρωσιν τοῦ χαραχτῆρος καὶ τὸν ἐξευγενισμόν τῆς ἠθικῆς ἀντιλήψεως». («Νέον Ἄστυ» 8 τοῦ Νοέβρι, σελ. 1, στήλ. 1).

ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΔΕΚΤΑΙ ΚΑΙ ΜΑΘΗΤΡΙΑΙ

ΥΠΟ ΤΗΝ ΥΨΗΛΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΝ ΤΗΣ Α. Μ. ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ

Ἰδρυμα ἀνωτέρας τεχνικῆς ἐκπαίδευσως

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ Γραφεῖα Πλατεῖα Κάνιγγος καὶ ὁδὸς Σταδίου 20.

ΣΧΟΛΑΙ

Ἄνωτ. Ἐμπορικῆ. —Βιομηχανικῆ. —Γεωργικῆ. —Μηχανουργικῆ.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΠΟΣΤΕΛΛΕΤΗ ΔΩΡΕΑΝ ΤΩ ΑΙΤΟΥΝΤΙ

ΕΓΓΡΑΦΑΙ ΑΠΟ ΤΗΣ 30 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ΚΑΙ ΕΞΕΙ

ΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΑΡΧΟΝΤΑΙ ΤΗΝ 13 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ ΑΚΡΙΒΩΣ